

[Bomholt.]

søge godkendelse. Der er jo her tale om godkendelse på grundlag af rent saglige kriterier. Hvis den højtærede undervisningsminister overfor tinget og dermed overfor skatteyderne skal kunne stå til ansvar for pengenes forsvarlige anvendelse, må der vel være et vist minimum af kontrol, en kontrol, der selvsagt ikke griber ind i skolens indre liv.

At tilsynet med kristendomsundervisningen forsvinder, finder jeg helt i sin orden, og det er særdeles tiltalende, at det er en konservativ højtæret minister, der foreslår det; nu er altså frisindet trængt så langt frem.

Spørgsmålet om en hurtigere udbetaling af statstilskuddet, om en mere rationel pensionsordning o. lign. kan formentlig løses uden besvær.

Da det er en kendsgerning, at de grundtvigske friskoler går tilbage, og at de tyske friskoler i Sønderjylland går frem — de tyske skoler hører ind under denne lovgivning —, kunne jeg i udvalget ønske at se lidt nærmere på forslagens virkninger overfor de tyske friskoler.

Jeg skal iøvrigt anbefale forslaget til udvalg og til en hurtig behandling der.

Arnth Jensen: Det ærede medlem hr. Bomholt, der som ordfører for socialdemokratiet anbefalede det foreliggende forslag, talte om den nye tid, man gik i møde. Efter at have hørt det ærede medlems tale, som glædede mig meget, og som jeg gerne vil takke for, vil jeg indrømme, at også på dette område ser det ud til, at vi er kommet ind i en ny og bedre tid, også hvad socialdemokratiet angår. Som sagt, jeg takker den ærede ordfører for hans udtalelser; jeg takker for den hyldest, de indeholdt til den frie skole, til skolefriheden, undervisningsfriheden her i vort land. Det er tanker, som mit parti helt og fuldt kan underskrive, som vi har kæmpet for gennem årene, og som det altså nu synes at lysne for.

Jeg skal derfor afholde mig fra at gøre mange bemærkninger; jeg skal ikke udtale mig om friskolens fordele o. s. v., men kun sige, at dette lovforslag hviler på den revisionsbestemmelse, der var i loven af 1946. Det er udarbejdet i forståelse med repræsentanter for den danske friskoleforening og altså tiltrådt af denne, og da forslaget ikke i grundsynspunkter og hovedlinier

afviger fra loven af 1946, men afpasser de forskellige tilskud og bestemmelser efter nutidens forhold på grundlag af de erfaringer, der er gjort i den tid, loven har virket, og da ændringerne allesammen kan tiltrædes af os, så finder jeg ingen grund til yderligere bemærkninger. Jeg vil kun anbefale, at vi behandler forslaget hurtigt, og at vi undersøger de forhold, som det ærede medlem hr. Bomholt har peget på, i udvalget, hvad jeg gerne vil være med til, men vi bør gøre det så hurtigt, at lovforslaget kan blive vedtaget i indeværende samling. Jeg er også klar over, at der hos friskolefolkene er ønske om, at udbetalingen kan ske hurtigere, og jeg vil håbe, at den højtærede minister vil stille sig velvilligt overfor dette ønske. Jeg anbefaler lovforslaget.

Gudrun Hasselriis: Det lovforslag, vi her behandler, vil på forskellige måder betyde bedre forhold for friskolerne. For det første giver det skolerne større statstilskud, for det andet en hurtigere afregning og for det tredje fritagelse for det gejstlige tilsyn. Statens tilskud til lærerlønningerne forhøjes, en nødvendig foranstaltning, efter at den offentlige skoles lærerlønninger er blevet reguleret. Fremtidig medregnes også de udgifter, der svarer til det pensionsgivende tillæg, som blev gennemført ved lønningsloven af 1946. Der er også nogle forandringer i fordelingen af tilskuddene mellem skolerne, idet den del af tilskuddet, der ydes i forhold til den udgift, skolerne har til lærerlønninger, sættes til to trediedele i stedet for til halvdelen. Det synes jeg er en udmærket foranstaltning, fordi der derved gives skolerne mulighed for at holde et rimeligt forhold mellem antallet af lærere og børn, og fordi der gives en lettelse for de små skoler, der har svært ved at klare de store lønningsudgifter.

Lovforslaget fastholder den bestemmelse, at ingen skole må få mere end 80 pct. af sine driftsudgifter dækket gennem tilskud. Det foreslås, at den del af rådighedssummerne, som måtte blive besparet herved, fordeles mellem de skoler, der ikke har opnået en 80 pct.-dækning, medens dette beløb hidtil er gået i statskassen. Det menes, at der på denne måde vil kunne opnås en dækning på 80 pct. til så godt som alle friskoler, men det er et spørgsmål, om det